

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele na vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za omanila plačuje se od četiristopne peti-vrate po 6 kr., če se omanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se involé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo
na
občni zbor
„Slovenskega društva“ v Ljubljani,
kateri se bo vršil
v nedeljo dne 15. januarija 1893 točno
ob 1/2 11. uri dopoldne
v prostorih Ljubljanske čitalnice.

Dnevni red:

- 1.) Nagovor predsednika.
- 2.) Poročilo tajnikovo.
- 3.) Poročilo blagajnikovo.
- 4.) Volitev odbora in računskih revizorjev.
- 5.) Poročilo odbornika dra. Ivana Tavčarja o justičnih razmerah na Kranjskem.
- 6.) Razgovor o političnem položaju in slučajni predlogi.

V Ljubljani dne 8. januarija 1893.

Odbor „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Beseda o poštenju.

„Slovenec“ se je v svoji 8. številki z dne 11. t. m. na kratko odzval našemu članku „Meja cerkvene pokorščine“. V kolikor se ta odgovor tiče vsebine našega članka, je tako nesrečen, da bi se ž njim sploh ne pečali več. A koncem svojega članka napisal je „Slovenec“ načelo, katero je tudi imenitno, da bi ga bili od srca veselili, ako bi ne vedeli, da je v predalih „Slovenčevih“ žal le lepodoneča, a prazna fraza.

„Slovenec“ piše: „Vedno in vedno „Narod“ svojega škofa opisuje, da ni prijatelj slovenskega naroda, da ga še nikoli ni ljubil, črni ga neprestano pred svojimi čitatelji kot sovražnika Slovencev in vender ne navaja za to nobenih dokazov. Tu torej ni govorjenja o „mejah cerkvene

pokorščine“ ter je govor le o poštenosti, katero smo dolžni vsakomur, tudi najresnejšemu in najbolj zaničevanemu nasproti, da namreč govorimo o njemu resnico. Brez ozira na „meje cerkvene pokorščine“ bi vsaj to od „Naroda“ smeli zahtevati tudi za škofa. In takemu krivičnemu ravnanju naših nasprotnikov velja v prvi vrsti naš odpor, katerega svet imenuje prepirl!

Nikari se torej sklicevati na meje cerkvene pokorščine, dokler niti meje materne dostojnosti ne veljajo — ničesar!

Zlate besede to, a na pravo addresso niso pisane in od poklicane strani tudi ne. Mi bavimo se z osebo politikujočega gospoda knezoškofa le tedaj, ako so nam na razpolago fakta in več kot desetkrat smo na podlagi neovrženih in večinoma tudi izrecno priznanih faktov dokazovali, da ni prijazna našim narodnim težnjam politika knezoškofova. Zasebnega poštenja mu nikdar nismo jemali, kakor sploh nobenemu političnemu nasprotniku ne. To zavest imamo in te svedočbe nam noben čitatelj ne more odrekati, da se borimo s poštenim in dostojnim orožjem. Ako ne govorimo resnice, na dan z dokazi! Ne tajimo, da smo bili tu in tam o kaki podrobnosti slabo poučeni in napačno informovani, a to zgodi se vsakemu javnemu glasilu in vselej rade volje priznavamo svojo pomoto, nikdar pa še nismo hoté in mala fide zapisali neresnične besede.

Prav zaradi tega pa nas ne bodo učili političnega poštenja in dostojnosti ljudje, kateri pišejo in objavljajo pamflet „Slovenski liberalci in loža“, v katerem z neskončno perfidnostjo, s cinizmom, dosihdob v Slovincih nečutenem, in z uprav židovsko nesramnostjo obrekujejo in blatijo svoje bližnjike. Sram jih bodi v dno duše! V šolo političnega poštenja tudi ne bomo hodili k ljudem, ki lažejo, da smo duhovskemu stanu očitati to, kar smo pisali zoper stranko, ki hvala Bogu še nikakor ni identična s celokupno duhovščino slovensko in vsako sodbo o politični dostojnosti odrekamo servilnim fa-

natikom, ki s kolom pobijajo svoje lastne duhovne tovariše, imajoče v političnih stvareh svoje samostalno mnenje in prepričanje.

Prav in skrajni čas je bil, da se je spregovorila beseda o poštenem in dostojnem boju, a na drugo mesto bi se bila imela govoriti. V hiši obesencevi naj se ne govori o vrvi in o poštenosti in dostojnosti naj ne govorijo ljudje, ki gladijo pot v Slovence tistemu potvorjenemu katolicizmu, ki je v različnih časih in krajih že tako neizmerno škodil katoliški cerkvi, ki je rodil (to tudi danes še neustrašeno trdimo!) reformacijo za reformacijo. Historia est politicae magistra! Slaba stvar je to in slaba stvar da se brani tudi le z nepoštenim in nedostojnim orožjem. Odtod tudi v našem boju nepoštenje in nedostojnost!

Tam, kjer se dela politika takozvane katoliške stranke, tam naj bi se torej blestelo v zlatih slovih načelo političnega poštenja in dostojnosti — in konec bo prepiru bratomornemu. Amen!

Panama.

V Ljubljani 14. januarija 1893.

Ves svet se zanima za velikansko pravdo, ki se je pred nekaterimi dnovi začela v Parizu in ki utegne trajati tri ali celo štiri tedne. Politična stran te afere sicer ne pride v razgovor, a pričakujejo se zanimljive izpovedi zatožencev, zlasti glede razmerja mej propalo družbo in francoskim časopisjem. Zatožencem to sicer ne bo koristilo, a pojasnilo bo marsikaj, kar je sedaj še zakrito z neprozorno temo. Kar se poroča na podlogi zatožnice o gospodarstvu panamskih upraviteljev, je tako nečuvno, da se ni prečuditi. Koj po izvršitvi sudskega prekopa lotil se je Ferdinand de Lesseps že l. 1854. zasnovanega načrta o panamskem prekopu ter v to svrhu sklical shod inženirjev, kateremu je predložil svoj načrt o zgradbi 290 kilometrov dolgega panamskega kanala. Shod je načrt odobril in izjavil, da je izvršljiv. Že leto pred tem shodom francoskih inženirjev dala je vlada republike Kolumbije koncesijo za zgradbo takega kanala podjetnemu Američanu Julijanu Wy-

LISTEK.

Mož — dobra dušica.

Češki spisal J. L. Hrdina, poslovenil I. Metov.

V zlató bi okovala tega človeka in ga djala pod steklo! rekala je o njem njegova tašča. In ako govori tašča o svojem zetu tako, mora že biti dobra dušica, angelj, golobček, jagnje in imeti sploh vse dobre lastnosti izbornega najpopolnejšega bitja na zemlji.

Poznam ga. Knjigovodja je v neki veliki tovarni. Dve tisoč na leto, zvesta ljubezen njegove krasne mlade ženice in razni pohvalni dekreti njegove gospe tašče so mu vir zadovoljnosti in blaženega življenja. To je pač vrhunec sreče, če sme človek poljubiti svojo ženo, če ji sme dati prvega sto in šestinšestdeset goldinarjev in slišati iz ust gospe tašče: „To je dobra dušica!“ Mar ni res? Časih same radosti celó obedovati ne more.

Gospa tašča ga obsipa s hvalo najbolj takrat, kadar imajo pri obedu kaj boljšega. Gospodu knjigovodji zasolzi oko, poljubi ženo na čelo, poljubi tašči roko in po obedu je. Tako je ginjen, da ne more obedovati. Čemu? Če je srce srečno, mora želodček molčati in stradati. — Že štiri leta teče jima tako srečno življenje v zakonskem stanu brez izpremembe. Otrok dosedaj še nimata. Gospa tašča trdi, da je

to tudi dobro in gospod knjigovodja res nima vzroka dvomiti o modrosti in dobrosrčnosti svoje tašče, katera mu želi samo dobro. To razvida že iz tega, ker je imela jedino hčerko, Boženko, in dasi je na svetu na milijone moških, nikomur je ni dala — le njemu. Denarjev ni imela, za to je pa dobil gospod knjigovodja izborna tašča in to na svetu tudi nekaj velja, ker hrepene ljudje še vedno po nekakih idejalah —

Vsak dan o poldne hiti hrepeneč domov, kakor pridno dete iz šole, toda danes pa že kar ne more pričakati dvanajste ure. Silni tovarniški stroji, — osem sto konjskih sil — buče, ropčeje, hrume, toda še glasneje bije njegovo plemenito srce.

Predno je šel zjutraj z doma, vstopil je po prstih v spalnico svoje drage žene, da bi se s poljubom ločil od nje za dolgega poldne. Drugikrat Boženka spi, danes ima očesca odprta, glavico pa z belo rutico ovito. Obstane, onemi, nogi se pod njim treseta.

„Ivanček, meni je takó čudno. Morala bom poslati po zdravnika.“

„Jaz skočim takoj sam ponj!“

„Ne, Ivanček, to vse preskrbi mamica. Le pojdi, da ne prideš prepozno v pisarno. Idi, ti dobra dušica moja, idi.“ Dobri mož je šel in plakal celo pot in mesto da bi delal, je celo dopoldne v pisarni mislil, da bi že bilo dobro njegovi Boženki, ko pride o

poldne domov. Zato je takó hitel osvedočiti se ob učinku svoje vroče molitve. Toda — zgrozil se je.

V sredi salona trije fotelji; v jednom sedi Boženka, na levisi zdravnik in nasproti obema gospa mati. Boženka ima rutico na glavi, istotako za vratom, njena roka počiva v rokah zdravnikovih, gospa tašča pa joka. „Ivanček, moj zet, ti dobra dušica, — ni dobro vam česa tajiti, Boženki je vedno górgje!“

„Jezus Marija!“

„Mora v kopel, — nasvetoval je gospod doktor.

Pljuča bi se ji utegnili vneti — —“

„Kaj? pljuča so se ji vnela?“

„Ne, ne, ali dobila bi to bolezen, ako ne gre.“

„Torej hitro, za Boga!“

Gospod knjigovodja niti obedoval ni. Kako neki! Slekkel je suknjo, s služkinjo znašala sta s podstrešja kovčke, ocedila jih prahu, skladala perilo, krila, klobuke, poslal je po izvoščka. Pot mu je lil po čelu. Gospa tašča pa je sedla po kosilu v naslanjač in opažé ljubezen in požrtvovalnost svojega zeta kimala z glavo: „To je mož! — to je dobra dušica!“

„Mamica, še vprašal nisem, v katere toplice da pojde Boženka?“

„V Marijino kopel. Tam je letos sama noblesa. Lani je bilo to v Toplicah. Vsako leto drugje!“ poučevala ga je gospa tašča.

„Javit grem v tovarno, da me danes in jutri ne bo v pisarno, ker spremim ženo v kopel — —“

setu, kateri je prehitel Lessepsa. Dočim je imel Wyse že koncesijo v žepu, konstituirala se je v Parizu panamska družba in to z glavnico 300 milijonov frankov. Ker ta glavnica ni zadostovala, jemala je družba, kjer je kaj na posodo dobila in se konečno lotila tudi posojila na srečke, ki se je tako slabo obneslo. Tekom štirinajstih let izposodila si je družba od lahkovernega prebivalstva 1313 milijonov frankov. Ali s to velikansko svoto ni bilo mogoče zgraditi kanala, to še ni dognano. Strokovnjaki, katere je Lesseps o svojem času poklical na lice mesta, izrekli so, da stroškov za to podjetje niti približno ni moči določiti, gotovo pa ne zadostuje svota 1313 milijonov frankov pri takem gospodarstvu, kakeršno se je upeljalo pri panamski družbi.

Že za nakup Wysejeve koncesije plačala je panamska družba imetniku 10 milijonov frankov, vladi kolumbijski pa $7\frac{1}{2}$ milijona, vsi pripravljali troški pa so znašali 24 milijonov frankov. Vrh tega izdala je družba za nakup panamske železnice še 93 milijonov ter imela pri tej kupčiji veliko izgubo. Čim se je osnovala panamska družba, prevzela je to železnico skupina Pariških bankirjev, mej katerimi je bil tudi umrli baron Reinach, in panamska družba je morala tem ljudem železnico drago plačati in jo je faktično izdatno preplačala, kajti bankirji zaslužili so pri tej kupčiji okroglih 23 milijonov frankov. Po sodbi izvedencev znašali so troški za posamna posojila 127 milijonov, časopisje je dobilo 22 milijonov, za obresti in plačila najetih glavnih pa se je izdalo 250 milijonov frankov. Družbina uprava v Parizu je veljala $15\frac{1}{2}$ milijona, upravni aparat na lici mesta pa je veljal celih 85 milijonov, čeprav je bil dosti manjši od Pariškega. Za zgradbeni dela potrosila je družba 559 milijonov, material in orodje je veljalo 102 milijona, za razne druge potrebščine za zgradbo se je izdalo 6 milijonov, za nepremakljivo imetje pa se je plačalo 34 milijonov frankov. Z denarji, dobljenimi potem posojil, gospodarilo je družbino upraviteljstvo jako razsipno. Neki ameriški družbi je plačala panamska družba 9 milijonov frankov brez pravega naslova, a upravitelji so še na drug, jako škandalozen način varali družbo in si polnili žepe. Podjetnikom, katerim je družba iz začetka izročila zgradbena dela, plačala je velikanske svote kot odškodnino in potem leta 1885. izročila vsa zgradbena dela Pariški družbi „Société des Travaux Publics“, katera pa je samo podružnica društva „Société des Dépôts et Comptes Courants“, v kateri so imeli prvo besedo — upravitelji panamske družbe. Kar se je torej iz panamske družbe blagajnice dalo dobička podjetnikom zgradbe, to je bil dobiček panamskih upraviteljev, ki so družbo po ovinkih varali. „Société des Travaux Publics“ dobivala je za vsak izkopani kubični meter prsti 9 do 14 frankov, dočim se je prejšnjim podjetnikom plačevalo 5 do 7 frankov. Na ta način je dobila „Société des Travaux Publics“ celih 90 milijonov frankov več, nego je bilo treba izdati. Kot vzrok temu zvišanju plačila navedel je upravni odbor, da se za dela mudi,

a faktično je podjetnica izvršila vseh del le v vrednosti 25 milijonov. Ko se je to izvedelo, moral bi bil upravni odbor Panamske družbe razveljaviti pogodbo, a to se ni zgodilo, narobe, dovolil je podjetniku novih olajšav, ji izplačal kavcijo v znesku 1.900.000 frankov, plačal zanjo 4 milijone frankov dolgov in ji daroval še 1.200.000 frankov, da odškodni svoje prednike, od katerih je prevzela delo. Dobiček od te lopovske manipulacije so imeli panamske družbe upravitelji. Od posamnih podjetnikov je sloveči Eiffel najbolj kompromitiran, ker je najnesramneje varal. Tako je za neke potrebščine zaračunal osem milijonov, čeprav je zanje plačal samo 1.600.000 frankov. Sedanje stanje panamskih zgradb je jako žalostno; še tisti milijoni, ki so se dejanski žrtvovali za zgradbo, so izgubljeni. Angleški list „Pall Mall Gazette“ priobčil je odlomek nekega pisma, katero je pisala dama, mudivša se pred kratkim v Panami. Ta dama piše: Nastanili smo se v Kolonu in si ogledali dela in priprave. Ob prekopu leže dolge vrste vozičkov; veter je nanje nasul prsti, povsod rase trava in poganjajo bujne cvetke. V posebnih skladiščih je nad petdeset popolnoma zarujavelih in povsem neporabnih železniških strojev. V kanalu stoje čolni, ladije in mali parniki; vse trohni in razpada. Tri četrtine mesta so neobljudene. Ferdinand de Lesseps dal je napraviti neke vrste pristanski jez, da si na njem zgradi hišo. Ta jez je veljal celo premoženje, a sedaj se podira in ne rabi nikomur. Jednako delo je začel sin njegov, Charles de Lesseps; kar je zgradil, je propadlo. Najživahnejša fantazija si ne more predstaviti sedanjega stanja panamskega podjetja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. januarja
Bodoča večina.

Pri zadnji konferenci levičarskih voditeljev z grofom Taaffeom navzočen je bil tudi pravosodni minister Schönborn, iz česar se sklepa, da se je pogovor sukal okoli punktacij. Oficijozni listi naznajo, da so bila na tej konferenci končana posvetovanja o vladnem programu. Levičarji tirjali so raznih prememb programov, a te premembe niso principiellne ampak samo pojasnjujoče. Grof Taaffe je obljubil levičarjem, da predloži njih nasvete Hofenwartu in Jaworskemu in potem se začne nadaljnja pogajanja. Isti oficijozni listi javljajo, da je tudi grof Hofenwart nasvetoval razne premembe programov, a grof Taaffe še ni teh nasvetov naznanil levičarjem.

Levičarji se boje!

Nemško-liberalna stranka propada, to je jedro dolгим in ginljivim tožbam levičarskih listov, prozročnim po zadnjih volitvah v Libercih in v Dunajskem Novem Mestu. V Libercih so levičarji upali, da zmagojo tudi v drugem volilskem razredu in da dobé večino v obč. svetu, ker jim je prvi razred siguren. Ta nadeja se je sramotno izjalovila. V Dunajskem Novem Mestu imeli so levičarji doslej v obč. svetu večino, a pri novih volitvah propadli so levičarski kandidati že v dveh razredih. V Korneuburgu se potezata za deželnozborski mandat dva levičarja, a najbrž bo zmagal protisemitski kandidat.

Vrh tega se bližajo obč. volitve na Dunaji, morda pridejo celo državnozbornske volitve, stranka pa nima zaslonbe in ni niti organizirana — kaj čuda, če se voditelji boje bodočnosti.

Sedemdesetletnica grofa Hofenwarta.

V kratkem obhaja grof Hofenwart svoj sedemdeseti rojstni dan. Čistokrvni konservativci se pripravljajo, da mu o tej priliki priredé primerno ovacijo. Konservativni veleposestniki njegovega kluba mu poklonijo posebno adresno. Grof Hofenwart si je za konservativno stranko stekel mnogo zaslug, torej je samo lepo in častno, ako mu ta stranka o slovesni priliki izrazi svojo hvaležnost in udanost. Žal, da se mi ne moremo pridružiti tem častilcem, kajti grof Hofenwart ni storil toliko za naš narod in za naše narodne težnje, kakor bi bil mogel in kakor bi bil moral kot slovenski poslanec.

Vnanje države.

Caprivijev govor

v vojaški komisiji nemškega državnega zbora je znamenit. Vsebinamo smo že javili, omeniti je le, kar je rekel o Rusiji in o Franciji. Na Francoskem je po Caprivijevi sodbi situacija taka, da bi moglo priti do diktature, kar bi za Nemčijo ne bilo ugodno; Nemčiji koristi največ, če ostane Francija republika. — Gledé Rusije je rekel Caprivi, da mej vladarjema, ruskim in nemškim, sicer ni nikakega nasprotstva, pač pa v javnem mnenju. Rusija sili v Carigrad, a pot tja ne vodi več samo preko Dunaja, ampak tudi preko Berlina. Rusija se vojaški laiko še jako izdatno razvija, zato ne sme Nemčija zaostati in mora negovati zvezo z Avstrijo, ker je sama prešlaba, da se obrani, zlasti ker je računati tudi z Dansko. — Kakor vidno, slikajo nemški državniki položaj jako temno, če le zato, da bi pridobili poslanke za vojaško predlogo, o tem ne moremo soditi.

Francoska kriza.

Panamaska aféra stopila je v nov stadij. Parlamentarna komisija izvedela je po nekem anonimnem pismu, da hrani bankir Proppe papirje podkupovalca Artona. Načelnik komisije, Brisson, zahteval je od pravosodnega ministra, da se sodišče polasti teh papirjev, kar se je tudi zgodilo. Na ta način dobilo je sodišče v roke čekovne talone vseh, od Artona podkupljenih parlamentarcev. Govori se, da se začne preiskava zoper tiste osebe, katere so po teh papirjih kompromitirane in mej katerimi je baje tudi nekaj monarhistov. — Napadi na predsednika Carnota se ne zmatrajo nevarnimi, ker je Carnot znan kot uzorno pošten mož. — Pravda zoper bivše upravitelje panamske družbe se nadaljuje. Znamenita je izpoved Charlesa de Lessepsa, kateri trdi, da sta Freycinet in Floquet tirjala od panamske družbe denarjev v politične svrhe. Izpovedi drugih zatožencev niso posebne važnosti.

Italijanske reforme.

Komaj se je nova vlada resno lotila z velikim navdušenjem pozdravljenih reform, že je zadela ob odločen odpor, kateri bi mogel celó razpršiti pri zadnjih volitvah dobljeno parlamentarno večino. Naučni minister Martini in pravosodni minister Bonacci sta sedaj predmet strahovitim napadom, ker sta ustregla stari želji in stavila predlog o razpustu nekaterih nepotrebnih vseučilišč in kasacijskih sodišč. Sicer je vsakdo v Italiji prepričan, da je preveč vseučilišč in kasacijskih sodišč, a dotična mesta, katera sta določila Martini in Bonacci, se upirajo gmotni škodi, katera bi jim nastala po tej reformi, kakor bi se upirala vsa druga mesta. Vlada ima sicer dobro voljo in se ne plaši odpora, a mogli bi se splašiti poslanci in potem z Bogom reforme!

 Dalje v prilogi.

„I, kaj vam pride na um! — Ta posel opravi jaz. Kaj čudno bi bilo, da pride dama v kopel z gospodom, — z možem pa že docela ne.“

„Mamica, vi ostanete tam z Boženko, kaj ne?“

„Ne, — kdo vam bo pa kuhal in na perilo pazil!“

„Hodil bi zajutrkovat v kavarno, obedovat in večerjat pa v gostilno...“

„In bi se mi lepo zanemarili! — Ne! — Vi greste v pisarno, jaz spremim Boženko v kopel, jutri dopoldne se vrnem in lahko že skupaj obedujeva.“

Gospod knjigovodja poljubi hvaležno roko gospej tašči. Lastno hčer pusti samo v kopeli, le da bi on tu imel redno življenje.

Ko se zvečer vrne domov, razjoka se kakor dete. Takó tožno, pusto je po vseh sobah. Služkinja Marijanka prinese mu večerjo, za petnajst novcev „extra“-klobasice in za devet piva od nasproti.

Košček kruha bilo je domá — ta naj se pojé, da se ne posuši. Tako je odredila stara gospa in gospod knjigovodja udal se je iz ljubezni do matere svoje obožavane žene temu ukazu kakor — jagnje.

S težkim srcem odhajal je drugo jutro v pisarno in jedina misel in jedina molitev moževa je bila, da bi Bog dal, da bi Boženka v kopeli ozdra-

vela. Stara Marijanka se je kar glasno smijala tem izlivom čutov in ljubezni.

Kaj ta — neumna ženska! Ne pozna ljubezni, ni olikana, nima čuta za pravo zvesto ljubezen!

O poldne sprejela ga je na pragu stanovanja gospa tašča. Pred uro je dospela. Boženka ga pozdravlja, pošilja mu poljubek, — tu je! — stanuje v krasnem hotelu, to bo stalo pač nekoliko več, kakor se je doma preračunilo, pa neznatno. Ko bi bili otroci, porabil bi se ta denar za dojnico, pestunjo, za krstne obede in različne drobnarije. In pripovedovala je, kako krasno je to gnezdice — te-le Marijine toplice. Bila je tam komaj jedno noč in — no, samo krasota! V petih, šestih tednih utegne Boženka varna biti pred grozno boleznijo, ki se je hotela pojaviti v nji.

„In tu je prišlo nekaj uradnega, Ivan, — neki listek. Morala sem to za vas podpisati. Te pisave ne morem čitati brez naočnikov, včeraj ste mi jih nekam založili. Marijanka pravi, da je nekaj nemškega napisano.“

„Tako, še tega je bilo treba!“ vzdahne gospod knjigovodja, pogledavši na listek. „Dvajsetega! — danes imamo desetega...“

„Kaj pa je?“

„Pozovni listek — k vojaškim vajam. Dvajsetega se imam predstaviti. In preverjen sem bil, da

grem letos še-le v avgustu na vaje. Dvajsetega — tega meseca — —“

Stara gospa vzame mej tem praznični in „spominski“ lornjet in se obrne z jako nevernim obrazom k njemu.

„Pokažite!“ In vzame listek zetu iz rok. „Hm — Johann Worzischek — Titularkorporal — — Josefstadt. — Kaj, vi greste v Jožefovo. Sedaj se spominjam. Peljali smo se v toplice v skupnem kupcu z nekim čednim častnikom — dejal je, da je tudi bolan. Boženka ga je poznala, lani je bil baje v Pragi in videla ga je morda na ledu ali na plesu. Govorila sta, nu — kakor nobel ljudje, dostojno — molčala vendar ne bo, ako jo nagovori takšen gospod —“

„Mamica, kaj ko bi Boženki pisal?“

„Čemu?“

„Da moram k vojakom.“

„I, Bog varuj! to bi bil udarec revici, vstrasila bi se, usmrtila bi jo gotovo ta vest, če bi ne bilo še kaj hujšega.“

„Grem pa tje in ji polagoma varno vse povem — —“

„Ba, seveda kar takó — polagoma varno, saj vas poznam! Vi pridete pred vrata, zaplakate, ujo pa zadene kap. Pustite jo v kopeli, vi pa pojdite na vaje. Verujem vam, da greste k vajam. Poznam pa nekega gospoda, ki si je dal poslati z Dunaja

Maroko.

Angleška in Španska rivalizujeta vedno gledé Maroka. Pred kratkim je bil v Maroku umorjen neki angleški podanik in angleška vlada tirjala je zadoščanja. Ker se je sultan maroški branil ustreči tej tirjavi, hotela ga je angleška vlada v to prisiliti in je odredila več vojnih ladij, da demonstrirajo pred Tangerjem. Ko je zato izvedela španska vlada, odposlala je tudi nekatere ladije pred Tanger, da bi demonstrirale in naposled sta se obé državi umaknili in tako nekako odobrili barbarske razmere v Maroku. Nasprotstvo mej Angleško in Špansko je gledé Maroka jako veliko, tako da je prej ali slej konflikt neizogiben.

Dopisi.

Iz Ljubljane, dne 13. januarja. [Izv. dopis.] (Koncertni večeri „Glasbene Matice“.) Ker se Ljubljansko občinstvo splošno zanima za glasbene večere „Glasbene Matice“, katere smo že naznanili o svojem času, nadejati se je, da se to lepo podjetje skoro priljubi in da si naš glasbeni zavod zopet pridobi nov uspeh na glasbenem polju. Prvi teh večerov bode dné 21. t. m. v redutni dvorani, točno ob 8. uri zvečer, in obeta po svojem vzporedu izrednega užitka. Vsega skupaj obseza vzpored štiri instrumentalne in pet vokalnih toček. Izmed prvih bomo najprej čuli ljubko Mozartovo romanco za gosli s prekrasnimi varijacijami, nató bode g. Hoffmeister igral novo svojo rapsodijo na národne pesmi slovenske, katera utegne zanimati sósebné društvenike „Glasbene Matice“, potem pa pride na vrsto Fibichova romanca za gosli, katero bode izvajal g. Baudis. Fibich je našemu občinstvu že nekoliko znan po „Pomladni romanci“ iz poslednjega koncerta, in rečena romanca za gosli je dragocena repertoarna točka vseh čeških goslarjev. — Gospod Razingar bode pel krasno Beethovnov arijo „Adelajdo“ in dva samospeva, pristna bisera novodobne slovanske glasbe, namreč Rubinsteinovo pesem „Na travi nočni se rosa blišči“ in Bendlovo „Jutro“. Mešan osmospev „Glasbene Matice“ bode pod vodstvom g. Hubada izvajal madrigal Gallusov, ki je tolikanj prijal pri lanskem Gallusovem koncertu, in čveterospev Dvořakov, katerega v Ljubljani še nismo čuli. Napósled bodeta gg. Hoffmeister in Baudis igrala sonato znamenitega skladatelja Griega, čegar severronárodna glasba si je osvojila ves svet. — Poročali smo že zadnjič, da je „Glasbena Matica“ za vse tri koncertne večere razpisala jako ugoden abonnement, in sicer sedež po 2 gld., rodbinske karte za 4 osebe po 5 gld.; dobivale se bodo pa tudi vstopnice za posamične večere, in sicer sedež po 1 gld., stojišča po 50 kr. in dijaške vstopnice po 20 kr. Prodajajo se od jutri počenši pri g. A. Zagorjanu na Kongresnem trgu. Iskreno želimo, da bi slovensko občinstvo ne zamudilo lepe prilike, ko mu bode móči slišati umetniško proizvedene klasiške in moderne točke, nego da bi z obilo udeležbo pokazalo, kakó cení delovanje vrle naše „Glasbene Matice“ in nje trudoljubivih izvršujočih umetnikov.

na videz pozovnico k vajam — Bog vedi, kdo je to pisal in ženska tega ne razume. Odšel je na Dunaj, tratil tam denar in zdravje cel mesec s svojimi tovariši, žena pa je plakala doma misleč, da je pri vajah. Verujem vam, da je vaš listek pravi in to vam bodi v povračilo in ponos mej vsemi možkimi.“

„Kaj pa, če piše Boženka iz kopeli?“
„Ne piše. To ima prepovedano. In tudi nji ne sme nikdo pisati.“

„Vender bi mogli iti k Boženki v toplice, mamica, da se ne bo vam tukaj, njej pa tam tožilo.“

„Da bi nas mej tem okradli, ne? Še to naj bi imela na vesti?“

Ko bi ne bilo v sobi služkinje Marijanke, ki se je najraje šalila iz vse ljubezni in prijateljstva, bil bi gospod knjigovodja gotovo prav krepko objel svojo zlato, drago, skrbno taščo.

V senčnatem vrtu neke gostilne v trdnjavi Jožefovo bilo je nekega večera živo, veselo. Igrala je vojaška godba in mize so bile zasedene od častnikov in boljših rezervistov. Tudi krasni spol je bil mnogobrojno zastopan. Zlasti pri neki mizi, kjer je sedelo kakih dvanajst rezervnikov, teklo je pivo kar v potokih, kurile so se dobre smodke in zbijali dobri in slabi dovtipi, kajti zbrali so se posamezniki, kot da se vidijo danes zadnjikrat. Pili so v

Domače stvari.

— (Horjul in Poljane) „Slovenec“ se je v četrtek silno razkoratil nad našim dopisom „Iz Vrhniškega okraja“, v katerem se pripoveduje zgodovina Horjulske udanostne izjave. Mi smo dotični dopis prejeli od jako zanesljive strani in cela stvar zdela se nam je tem verjetnejša, ker nam je dobro znano, kako so se druge kovalé tiste udanostne izjave ter je celo „Slovenec“ modro molčal na marsikako zanimivo objavo v tej zadevi. Sicer pa „Slovenec“ tudi gledé Horjulske izjave taji le nekoliko podrobnosti a trditve, da se je izjava nekako izsilila, nikakor ni ovrget. Gospoda v Katoliški tiskarni bo torej že morala oprostiti, ako tudi danes šé svojemu dopisniku verujemo več, nego modro zavitemu dementiju v „Slovenec“. Ker nam je pa dobro znano, da je prav blizu Horjula doma tudi oče tiste Poljanske udanostne izjave, ki je prouzročila toliko polemike, spomnimo naj tu v dokaz „Slovenčeve“ poštenosti celó proti duhovnim sobratom, da so „Novice“ objavile v svoji zadnji številki dopis iz Poljan, v katerem se pritožuje dopisnik, da se je „Slovenec“ branil vzprejetih od Poljanskih duhovnikov popravkov, v katerem sta dokazala, da je bilo laž vse, kar se je pisalo v „Slovenec“ zoper Poljansko duhovščino. „Slovenec“ — seveda katolišk — popravka noče primesti, ker ima pravico vse po svoje zavijati in sebi nepovoljne — če tudi duhovnike blatiti. Le tako naprej! Tako pišejo „Novice“ in mi tem besedam ničesar nimamo pristaviti.

— (Občni zbor „Slovenskega društva v Ljubljani.“) Opozarjamo na jutrajšnji občni zbor „Slovenskega društva“ v Ljubljani, ki bode ob 1/2 11. uri v prostorih Ljubljanske čitalnice. Dnevni red prijavljamo na prvi strani lista.

— (Zanimiva oporoka.) Piše se nam: Te dni umrla je v Ljubljani stara in bogata samica, gospica F. O. . . . zh, hišna posestnica na Kongresnem trgu. Dedičem vsega svojega imetja imenovala je zapustnica — Ljubljansko škofijo z naročilom, da naj se zgradi v Mošnjah na Gorenjskem frančiškanski samostan, ostavek pa naj se porabi v korist Ljubljanskemu semenišču. Svojim sorodnikom volila je le nekaj stotakov, akoprav znaša zapuščina bajé nad 100 000 gld. Dotično oporoko sestavljal je kronjurist Missia-Mahničeve stranke g. dr. Ivan Šušteršič. Sorodniki pa trdé, da zapustnica pri oporoki ni bila več pri zdravi pameti ter so odposlali v Ljubljano znanega Graškega odvetnika, da se na lici mesta informira za izpodbijanje oporoke. Nadejati se nam je torej velezanimive in času primerne pravde.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Vidu nad Ljubljano.) Ustanovna veselica te podružnice bode — kakor smo že naznanili — jutri, nedeljo, v zgornjih prostorih gostilne „pri Kraljiči“. Iz posebne naklonjenosti sodeluje učiteljski godbeni klub in domači pevci. Vspored je prav raznovrsten in obsega 10 točk, nagovor, deklamacijo, ženske in mešane zборе, sviranje orkestra in ko-

nečno šaljivo loterijo. Začetek točno ob 1/2 6. uri, konec ob 1/2 9. uri. Sedež stane 50 kr., za ude polovico, prostor za stati 20 kr. Preplačilo se hvaléžno vzprejmó. Gorenjski vlak je Ljubljanskim rodoljubom, ki se noté udeležiti slavnosti, posebno ugoden. Naj bi se mnogobrojno odzvali vabilu podružnice, za katere ustanovitev je bilo treba skrajne narodne požrtvovalnosti.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na današnjo gledališko predstavo veseloigre „Nervozne ženske“, ki spada mej bolje veseloigre slovenskega repertoarja in jamči obiskovalcem gledališča prijeten in zabaven večer. Popolni gledališki list prijavili smo včeraj, glede na to, da se v zadnjem trenutku, ko so bili že nalepljeni gledališki listi za drugo igro, morala vršiti sprememba zaradi bolezni gospodičine Nigrinove.

— (Slovensko del. pevsko društvo „Slavec“) priredi pevski večer s plesom jutri, nedeljo, dné 15. januarja 1893. leta v g. Hafnerja pivarni na Sv. Petra cesti s sodelovanjem vojaške godbe domačega pešpolka št. 17. Vspored: 1.) Kopecky: Koračnica. 2.) Titti: Slovanske melodije, ouvertura. 3.) Förster: Sokolska, moški zbor. 4.) Paček: Pro mladež, valček. 5.) Jeklič: Pevčeva pomladanska, moški zbor (nov). 6.) Tužek: Smés národnih pisaní, potpourri. 7.) Stoos: Brže junaci, moški zbor. 8.) J. Strauss: Zbor ciganov iz opere „Der Zigeunerbaron“. 9.) Ples. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 40 kr. za osebo, trije člani jedne družine 90 kr. Udje prosti.

— (Zamenaj.) Dotični gospod, kateri je po naključji zamenjal pri „Sokolovem“ občnem zboru čepico, prosi se, da jo odda pri gospodični Fani (trafika) v Špitalskih ulicah, kjer dobi svojo.

— (Iz narodnih društev.) Slovensko bral. društvo v Kranji priredi na večstransko željo v nedeljo, dne 15. januarja 1893. v društvenih prostorih koncert z jako mnogovrstnim vzporedom, obsegajočim petje (4 čveterospeve in kvintet z bariton-solo), udarjanje tamburaškega zbora (6 točk) in šaloigro v 1 dejanji „Trije očetje na enkrat“. Po končanem vzporedu bode prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina udom 20 kr., neudom 40 za osebo. — Prostovoljno gasilno društvo v Postojni priredi plesni venček dné 15. januarja 1893. v prostorih g. Alojzija Burgerja. Pri plesu igra godba na lok. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 kr., od družine 80 kr. Čisti dohodek namenjen je za poplačilo dolga na orodju. — Ormoška čitalnica bode imela občni zbor v nedeljo dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne v društveni sobi v Ormoži. Dnevni red običajni. Ako bi ob zgoraj navedeni uri ne bilo za sklepanje navzočih dovolj ljudov, bode drugo zborovanje isti dan ob 5. uri popoldne. Po občnem zboru vrši se tombola s prosto zabavo. — Pomolčniška zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani priredi v soboto dné 21. januarja 1893. l. v Iv. Hafnerja pivovarni sv. Petra cesti št. 47. s sodelovanjem slav. vojaške godbe plesni venček. Vstopnina: Za gospode 50 kr., za dame 30 kr. — Goriška čitalnica priredi danes

slovó. Jutri po raportu dobé podpisane vojaške pase in hajd domov. Dve leti imate pokoj.

„Fantje, zakaj ne pride Voříšek?“

„No — doma sedi in maže strašno dolgo pismo, celih deset strani. Svoji tašči piše, pa bo on prej v Pragi nego pismo — —“

„Tu-le gre! Voříšek, hej! Ivan! — Voříšek!“

Rezervni korporal v „extra“ obleki ozre se po glasu in ubere korake proti mizi veselih fantov.

„Pojdi sem, Ivan, pa sedi tu poleg mene. Sem že mislil, da ne prideš. Obmnogo bi bil. Še našega poročnika bi ne bil poznal. Ravno na dopust je šel, ko smo mi nastopili, odpeljal se je nekam v kopel, toda kmalu se je vrnil. In ne sam. Pripeljal je krasno mačico seboj — vedi Bog, komu jo je neki odvedel. Zdaj je že cel teden z njim v Jožefovem. Vsak večer sta tukaj. Toda — ti pišeš vsak večer domov, kakor seminarist.“

„Kje je naš poročnik, da ga bom vsaj poznal —“

„Tam-le v kotu pod verando. Toda le varno se ozri, da ti ne bo treba salutovati.“

Gospod knjigovodja se ozre, lahko — zelo pazno, a vender zdrasne skoro s stola.

„Jezus Marija, to je moja žena, — moja Boženka!“

„Kje?“

„Ta, ki sedi z našim poročnikom — —“

Prosim, takoj končam, a zadovoljiti se morate s tem, kar mi je nedavno pripovedoval gospod Voříšek sam v neki Pizenjski restavraciji. Sprva je sumil svojo Boženko, toda brez povoda. To je angelj. Izvedela je — kakó, to je njena stvar — da je odšel njen Ivanček na vaje in govorila z gospodom poročnikom v Marijini kopeli, kako bi se oprostil njen mož, — ki je tako dobra dušica, vojaških vaj v taki vročini. Gospod poročnik se je ponudil, da osebno izpregovori pri gospodu polkovniku zauj, in ker je tudi polkovnik šel na kratek dopust, čakala je tu incognito, da se vrne. Ker so pa bile vaje tedaj končane, odpeljala sta se mlada, zvesta, ljubeča se zakonska drugo jutro v Prago. To je vse. In Ivanček je sveto obljubil, da o vsem tem mamiči ničesar ne omeni — kdo ve, kaj bi si mislila. Poreče ji, da je prišel on domov z Jožefovega, ona pa iz kopeli in da sta se tu v Pragi na kolodvoru sešla.

„Moj zlati Ivanček, — ti dobra dušica moja!“ In od tedaj mu je vsakdanji poljubek od ženice sladko povračilo za tó.

Pa pravijo, da dobre dušice polagoma izumirajo. Tega le nikar ne verujte! Glupost s sveta ne zgine in dokler glupost živi, ne izumre pokoljenje dobrih dušic.

tovo pa je, da se špekulativni požari od leta do leta množijo. Statistični izkazi zavarovalnic so v tem oziru prav žalostno-poučni; dokazujejo nam namreč, kako propada poštenje in morala; dokazuje nam pa tudi, da so določbe kazenskega zakonika, tika- joče se zločina požiga, nedostadne.

Zavarovanje življenja storilo je vlani velik korak naprej, kajti vse zavarovalnice, ki se pečajo s to zavarovalno stroko, imajo zaznamovati velike prirastke zavarovanega kapitala. Deloma je ta sama na sebi ugodna prikazen priprisan koleri, strah pred katero se je raznesel po vsej naši državi; deloma pa tudi konkurenciji ameriških zavarovalnic, katera je tudi domače zavode vzpodbudila k živah- nejšemu delovanju. Kar se Američank tiče, mora se reči, da niso dosegle pri nas uspeha, ki bi bil primeren velikim njihovim produkcijskim stroškom. Naše občinstvo je kolikor toliko konservativno in se drži raje domačih zavarovalnic. Nekaterim so pa oči odprle tudi brezimne reklame z brezmej- nimi obljubami. Vsaj je znano, da tisti, ki veliko obeta navadno malo da. Največ pa je pri mestnem občinstvu uplivala proti ameriškim sirenskimi gla- sovom po časnikih priobčeni izid nekega angleškega veleposestnika proti zavarovalnici „New York“, ka- tera mu je po preteklih dvajsetih letih zavarovanja hotela izplačati veliko manjši uspeh tontin, kakor mu je obetala. Izid pravde bil je za tožitelja ugo- den le v toliko, da je zavarovalnica bila obsojena v pravdne stroške; in merito pa je sodišče priznalo tožitelju pravico, da sme po posebnej komisiji dati pregledati knjige tožene družbe v Novem Yorku. Tak izid pravde spametoval je marsikoga, ki je že nagnil bil svoje uho prišeptavanju John Bullovskih agentov, kajti sprevidel je, da so mu domače za- varovalnice v vsakem obziru, zlasti pa v prepornih rečeh, veliko bližje.

Zavarovanje proti toči, transportno zavarovanje in zavarovanje proti neugodam je na Slovenskem prav pičlo razširjeno in zato ne bomo o njem še posebej govorili.

Kar se zavarovalnic samih tiče, utegne se pa v tekočem letu položaj čisto izbistriti. Ako abstrah- ujemo od „Avstrijskega Feniksa“, o katerem smo v drugem članku govorili obširneje, bila je izmed delniških zavarovalnih društev le še „Ogersko- Francozka“, katere neslavnega konca bilo je — kakor smo mi to prorokovali že pred tremi leti — prej ali slej pričakovati. Res je do tega prišlo. To družbo, katerej je bil ustanovnik in voditelj zlo- glasni žid Louis Moscovitz, in katera je največjo demoralizacijo zanesla v zavarovalni posel, prevzela je z nakupom vseh njenih — sevéda globoko pod pari stoječih — delnic „Prva ogerska zavarovalna družba“. Bode-li se utopila popolnoma v njenej organizaciji, se sedaj še ne vé. Veščaki pričakujejo to. Toda naj bi navidezno ostala še pod neslavnim svojim prejšnjim imenom, tolko je gotovo, da so jej pošla sredstva za vse ekstravagance in da solidna pokroviteljstvujoča družba ne bode več dovoljevala divji lov zavarovancev.

Med boljšajočo akcijske zavarovalne družbe prištevati je po mnenju veščakov tudi budimpeštan- sko „Bonciere“; vendar pa je ta zavod varčen in skromen ter utegne pod strokovnim svojim vod- stvom preboleti bližajočo se mu krizo.

Sicer nam je od delniških zavarovalnic ome- niti le še pri nas prilično razširjenih „Assicurazioni Generali“, „Riunione Adriatica di Sicurtà“ in „Du- nava“. Prva je največja delniška in največja avstro- ogerska zavarovalnica sploh. Poglavitni svoj posel ima v Italiji, kjer je prekosila vse druge — tudi domače — zavarovalnice. „Riunione Adriatica“, katero smemo brez vsacega ugovora prištevati so- lidnim zavarovalnicam, ima glavno svojo moč v cer- kvenih zavarovanjih. Petdeset odstotkov vseh cer- kva in cerkvenih poslopj naše države zavarovanih je pri njej in vsa prizadevanja z neke strani, da bi se bili pridobili cerkveni knezi za agitacijo proti njej, bila so neuspešna. — „Dunav“ napela je zlasti v poslednjih letih vse žile, da bi prišla v posel po slovenskih pokrajinah. Deloma se jej je to posrečilo, a obžalovati moramo, da se je to zgodilo na stroške poslovne morale, kajti v hrepenenju po kupčiji začela je ta pod umrlim ravnateljem Col- ditzem zaradi svoje stroge solidnosti sloveča zava- rovalnica le preveč posnemati zloglasno prakso „Ogersko-Francozke“. (Konec prih.)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Tujci:

13. januarija.

Pri **Matthi**: Civran, Hausner, Hilfreuh, Fischer, Hartig z Dunaja. — Pl. Vest iz Kranja. — Puntchart iz Maribora.

Pri **Stonu**: Blumrich, Lang z Dunaja. — Wittschie- ben iz Grada. — Bannier iz Budimpešta. — Segalla iz Rakeka.

Pri **južnem koldovnu**: Kozjek, Slugitsch, Herz- berg z Dunaja. — Mullisch iz Trsta.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

12. januarija: Jernej Mareut, 72 let, pneu- monia.

Meteorologično poročilo

Dan	Čas opa- rovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v gno.
13. jan.	7. zjutraj	734.1 mm.	-22.2 C	sl. svz.	jasno	0.00 mm
	2. popol.	733.2 mm.	-12.0 C	sl. vzh.	jasno	
	9. sveder	734.0 mm.	-20.3 C	sl. svz.	jasno	

Jasno, rastoči mraz. — Srednja temperatura -- 18.2° za 15.6° pod normalom.

Dne 13. januarija

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 98.25	gld. 98.40
Srebrna renta	97.95	97.95
Zlata renta	116.55	116.55
5% marčna renta	100.70	100.75
Akcije narodne banke	1000.—	997.—
Kreditne akcije	317.50	318.—
London	120.65	120.65
Srebro	—	—
Napol.	9.60 1/2	9.61
C. kr. cekini	5.67	5.68
Nemške marke	59.20	59.22 1/2

Najtoplejšo zahvalo

izrekata voditeljstvu ljudskih šol v Dolenjem in Gorenjem Logatcu častitemu odboru ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Logatcu i. s. velečenjenim gospodm Gruntar Mariji, Levičnik Mariji, Majdič Amaliji in Ribnikar Mariji ter gospicam Arko Ivanki in Rihar Frančiški za ves njihov trud, katerega jim je provzročila prireditelj veselic, osobito pa nabiranje daril, iz katere zbirke se je napravila obleka ubožnej mladini logaških šol. Dneva 24. december 1892 in 5. januar 1893 ne ostaneta le v vednem spominu onim 100 otrokom, kateri so bili odarovani, temuč vsem drugim. Bog Vam povrni stotero, kar ste revni in potrebnej mladini sprosili — kar ste taisti dobrega storili!

Voditeljstvu ljudskih šol v Logatcu,

dne 6. januarija 1893.

(46—1)

Vojteh Ribnikar.

Ivan Kerno.

Darila za „Narodni Dom“.

L. izkaz „Krajcarske družbe“.

Presek		11893 gld. 29 kr.
Darilo banke „Slavije“		5 „ — „
Doneski za mesec oktober; plačali so:		
4 naročniki	à 5 gld. 20 gld. — kr.	
6 naročnikov	à 3 „ 18 „ — „	
8 „	à 2 „ 16 „ — „	
21 „	à 1 „ 21 „ — „	
8 „	à 50 kr. 4 „ — „	79 „ — „
Darilo urarja g. Fr. Čudna v Ljubljani		5 „ — „
Doneski za mesec november; plačali so:		
4 naročniki	à 5 gld. 20 gld. — kr.	
6 naročnikov	à 3 „ 18 „ — „	
8 „	à 2 „ 16 „ — „	
21 „	à 1 „ 21 „ — „	
8 „	à 50 kr. 4 „ — „	79 „ — „
Prva veselica slovenskih in hrvaških abiturientov		13 „ — „
Doneski za mesec december; plačali so:		
4 naročniki	à 5 gld. 20 gld. — kr.	
6 naročnikov	à 3 „ 18 „ — „	
8 „	à 2 „ 16 „ — „	
20 „	à 1 „ 20 „ — „	
8 „	à 50 kr. 4 „ — „	78 „ — „
Za „Narodni papir“		11 „ 60 „
Skupaj		12163 gld. 89 kr.

Opomba: Tudi v zadnjem letu se je z vstrajnostjo toliko doseglo, da so se doneski „Krajcarske družbe“ pomnožili za 1260 gld. 06 kr., torej močnejše, kakor v predzadnjem, v katerem so narasli le za 1157 gld. 40 kr. Vsem onim, ki so na ta ali oni način pripomogli k tej za naše skromne razmere venderle ogromni svoti, najtoplejšo zahvalo, združeno z željo in prošnjo, da blagovetel z nami vstrajati tudi zanjeprej, tembolj, ker utegne venderle kmalo priti do uresnitve konečnega društvenega namena. Danes, ko beležimo petdeseti izkaz, priporočamo našo družbo slavnemu občinstvu s prošnjo, da se je oklene še močnejše. Vstrajajmo, vsaj imamo tu jasni dokaz, da se, ako se vstraja, tudi z malim veliko doseže.

V Ljubljani, dne 12. januarija 1893.

Odbor „Krajcarske družbe“.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja pot praševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazuje uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kolobesti utešujoče, dobro znano antirevmatično zdravilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozgah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 4 (18—1)

Prospekti o zdravilu in vodozdravilnici Giesshübl-Puchstein se pošiljajo zastonj in frankovano.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
kateri je kot zdravilni vrelc že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in me- hurnem kataru. Izvrsten je za otroke, me- (2-10) bolele in mej nosečnostjo. I.
Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.
Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Posestvo

prostovoljno na prodaj s hišo vred, vse v dobrem stanju, na **Brodu št. 7 pošta Dol. Logatec.** (2)
Natančneje se poizvê pri **Jakobu Rudolifu**, po- sestniku na Brodu št. 7 pošta Dol. Logatec, Notranjsko.

Sodar

dobi delo v tovarni za barve pri

Franu Pevcu

(43—2)

v Dolu (Lustthal).

EQUITABLE

zjedinenih držav zavarovalno društvo za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijevano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaji „Stock im Eisenplatz“ v svoji palači.

Računski sklep leta 1891.:

I. Dohodki. gld. 97.637.359.63
Izdatki 57.417.712.78
Prebitok gld. 40.219.646.85

II. Premo-
ženje gld. 340.496.295.95
Obveze po
4°/100 3¹/₂ 0/100, 274.763.944.55
Zaklad dobičkov 65.732.451.40

„Equitable“ je na vsem svetu prvi in naj-
večji zavod za zavarovanje za življenje.

Ima največje dohodke tako v obče, kakor posebej še od
premi. Ima najvišji prebitok dohoda nad izdatki in naj-
večji zaklad dobičkov.

To društvo je sklenilo leta 1891. največ novih pogodb
in sicer za gld. 582.795.827.50

pri njem je bilo največ ka-
pitala zavarovanega 2.012.236.392.50

ima največji prirastek zava-
rovanega kapitala 210.580.457.50

ima največji prirastek v pre-
moženju 42.387.184.78

ima največji prirastek v do-
bičkovem zakladu 6.381.333.05

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je ve-
lika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Du-
naji, katera je vredna gld. 2.300.000.—.

Uspeli

dvajsetletnih tontin*) društva „Equitable“.

Podlaga izplačevanj l. 1892.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica opuščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 454.—	gld. 539.—	gld. 1150.—
35	527.60	651.—	1240.—
40	626.—	795.—	1350.—
45	759.40	9.7.—	1520.—
50	943.60	1291.—	1800.—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

30	gld. 607.20	gld. 862.—	gld. 1850.—
35	681.60	986.—	1870.—
40	776.60	1140.—	1930.—
45	900.60	1343.—	2050.—
50	1087.60	1638.—	2280.—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za ućakanje. Tabela X.

30	gld. 970.60	gld. 1632.—	gld. 3490.—
35	995.80	1667.—	3160.—
40	1035.60	1727.—	2930.—
45	1130.80	1834.—	2800.—
50	1209.—	2034.—	2830.—

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, **povrnejo** se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovancu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po ta- beli I. vse vplačane premije 2¹/₄ do 4³/₄ 0/100, po tabeli II. z 4³/₄ do 5³/₄ 0/100, po tabeli X. z 6³/₄ do 7³/₄ 0/100, enostavnimi obrestmi.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do četverno vsoto vplačanih premij.

Tako zvana prosta tontina, neka poltontina z ne- koliko večjimi premijami, dopuša po preteku jednega leta popolno svobodo za potovanje, prebivanje in po- klje, izvzemši vojaško službo; po preteku dveh let je ni moči izpodbiti, po preteku treh let pa ne more več zapasti in jo je z ozirom na tontino pri regulovanju moči urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Stajersko, Koroško in Kranjsko v Gradci

(789—8)

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali do- bička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Fran- ciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

„jour fixe“ ali domačo zabavo s sviranjem na glasoviru in plesom. Če bodo društveniki pokazali, da se zanimajo za take zabave, priredi odbor še nekatere v tem predpustu. Veliki ples v maskah pa priredi dne 12. februarija.

— (Zima.) Včeraj in danes imeli smo najmrzlejša dneva te zime. Brila je ostra burja, ki je šla človeku kar do kosti in katere ni branila niti najtoplejša obleka. Včeraj zjutraj kazal je termometer nad 20° C. mraza, v nekaterih krajih celo 22° — prava sibirski temperatura! Tudi zvečer in po noči je bil hud mraz, ki je le čez dan nekoliko prenehal vsled lepega solnčnega vremena. Danes zjutraj bilo je do malega jednako. Ljubljana zamrznila je na večih krajih, slučaj ki se pri peti jako redko. Tako je zamrznila ob kraji skoro do srede ob Poljanskem nasipu, pred Šenpeterskim mostom pa je na več metrov dolžine popolnoma zamrznena po vsej širjavi. Nad malim grabnom zamrznila je tudi čez in čez in je več čolnov s kamenjem popolnoma v ledu. Čez dan videle so se plavati po vodi veike gručice ledu, za nas jako nenavadna in redka prikažen. Dnevi so pa krasni in solnčni, zlasti takrat ko zgine jutranja megla.

— (Gledališki vlak štajerskih Slovencev.) Kakor smo že naznanili, pripeljal nam bode drugo nedeljo, dne 22. t. m., posebni gledališki vlak drage nam brate iz spodnjega Štajerja. Preverjeni smo, da bodo narodna društva Ljubljanska in prebivalstvo našega stolnega mesta storili vse, da dostojno vsprejmejo slovenske brate in da jim prirede bivanje v naši sredi kar najprijetneje. O podrobnostih dohoda itd. bode nam še prilika poročati. Predstavlja se bode dr. Ipavčeva lirična opera „Teharski plemiči.“ Kakor poroča „Soča“, pojde pri tej priliki v Ljubljano tudi več gostov z Goriškega. Že zdaj kličemo vrlim osnovateljem in udeležnikom štajerskega gledališkega vlaka in vsem gostom: Živeli in dobro nam došli!

— (Metliški samci) priredé s prijaznim sodelovanjem Metliškega tamburaškega zbora v nedeljo dne 29. januarja 1893. v prostorih gostilne „Pri zlati kroni“ veselico s plesom. Pri plesu svira Metliška mestna godba. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Železnica iz Trsta v Poreč.) Že l. 1886. dobil je grof Peter Walderstein predkoncesijo za lokalno železnico iz Trsta v Poreč. Podelitev definitivne koncesije pa je bila odvisna od tega, da koncesionarji izkažejo polovico gradbenih stroškov. Dež. zbor istrski zagotovil je sicer primeren donesek, istotako interesirani faktorji, vendar se bode podjetje dalo težko izvesti brez državne podpore. Poslanec Rizzi in tovariši so torej interpelovali trgovskega ministra ali se je nadejati državne podpore za zgradbo omenjene železnice.

— (Celovško jezero) je popolnoma zamrzneno in se vozi lahko po njem od Ribnice pa do Vrbe. Samo v spodnjem delu jezera je še led malo tanjši.

— (Tiskarski štrajk v Zagrebu) je tako rekoč končan. V sredo vrnili so se večinoma vsi štrajkujoči črkostavci zopet na delo, kolikor so jih namreč vzprejeli lastniki tiskarn, ker so deloma že nadomestili štrajkujoče z drugimi stavci. Dosegli niso štrajkujoči ničesar, akopram je štrajk pogoltnil več tisoč goldinarjev in so ostali nekateri črkostavci sredi zime brez zaslužka.

— (Nova tovarna v Zagrebu.) Jeden izmed prvih čeških industrijalcev, tovarnar gospod K. A. Smekal, ki ima v Pragi in v Olomucu tovarne za izdelovanje ognjegasnega orodja in brizgalnic, ustanovil bode jednako tovarno tudi v Zagrebu. V to svrhu kupil je primerno hišo v Nikoličevi ulici. V tovarni delalo bode kakih 40 delavcev, mehanikov, ključarjev, kovačev in pleskarjev. Ker na vsem Hrvatskem in v Slavoniji ni jednake tovarne, bode gotovo jako dobro uspevala.

— (Umrli je v Zagrebu) slikar Ferdo Kikerec, po dolgi bolezni. Pokojni bil je jako nadarjen umetnik. Njegove slike: Dolazak Hrvatov, Kronanje Zvonimira, Smrt Matije Gubca, Zrinjski v Sigetu, Frankopan in Zrinjski v ječi, deklica iz Kosova itd. so historične slikarije, v katerih je pokazal bujno svojo fantazijo v kompoziciji. V domači umetnosti hrvatski ostane mu časten spomin.

Razne vesti.

* (V Belem gradu umrl je) srbski naučni minister Jovan Bošković, jeden najodličnejših članov srbskega kabineta. Rojen je bil v Novem Sadu in prišel v Beligrad kot deželni bibliotekar in kustos

narodnega muzeja. Bil je prvi srbski filolog. Sprožil je reformacijo srbskih gimnazij, katere pa ni mogel dovršiti. Pogreb vršil se je na državne stroške.

* (Doktorji glasbe v Cambridgeu) Povodom petdesetletnice vseučilišča v Cambridgeu na Angleškem, ki bode prihodnji mesec, sklenila so vseučiliška oblastva, da se podeli najodličnejšim skladateljem raznih evropskih narodov častni naslov doktorjev glasbe. Od sedmih skladateljev, katerim se je ponudila doktorska čast, izjavila sta Brahms in Verdi, da ne moreta osebno priti v Cambridge, da sprejmeta namenjeno počaščenje. M. Bruch, Saint-Saëns, Čajkovski, Boito in Grieg pa so obljubili, da pridejo v Cambridge in da bodo pri velikem koncertu osebno dirigirali jedno ali več svojih skladb.

* (Anarhisti pred sodiščem.) Te dni vršila se je pred Milanskim sodiščem kazenska obravnava zoper nekatere anarhiste. Ko je sodišče zaslišavalo policijskega komisarja, začeli so mej poslušalci navzočni prijatelji in somišljeniki tožencevi metati kamne na pričo in na sodnike. Orožniki so prijeli nekatere teh dovtipnih mož in sodišče je jednega pri priči obsodilo na 37 mesecev v ječo, za kar se je ta zahvalil s klicem: Živela anarhija!

* (Nov ogerski red.) Ogerski finančni minister Weckerle namerava osnovati nov ogerski red, ki bi nadomestoval srednje avstrijske rede, to je Leopoldov red in red železne krone.

* (Mascagnijeva najnovejša opera „I Rantzau“) imela je v dvorni operi na Dunaji sijajen uspeh. Iz početka bilo je občinstvo precej hladno, potem pa se vnelo vedno bolj za novo opero. Vse pevce in direktorja Jahna poklicalo je navdušeno občinstvo mnogokrat po končanih aktih in na konci opere.

* (Ženski postreščeki.) V Varšavi hoče neka g. Vanda Kviatovska osnovati zavod ženskih postreščkov. Ženski postreščki opravljali bodo svoj posel po nižjem tarifu nego moški, katerim bodo torej delali resno konkurenco. Sploh se žensko delo širi vedno bolj in bolj v Rusiji. Posebno pri železnicah opravljajo ženske včasih prav težavna dela, akopram imajo manjše plače nego moški. Ruše ženske pa se nadejajo, da se bode ta razlika v plači sčasoma poravnala in delajo torej neumorno na to, da se razširi krog za njih delavnost.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Književnost.

— Anton Janežičev slovensko-nemški slovar. Tretji natis. Predelal in pomnožil Franc Hubad, c. kr. gimnazijalni profesor. V Celovcu 1893. Založila tiskarna družbe sv. Mohorja. Str. 900. Cena mehko vezanemu iztisu 300 gld., trdo v pol usnji vezanemu iztisu 3 gld. 50 kr. Po pošti 15 kr. več. — Prva, še od pokojnega Antona Janežiča urejena izdaja tega slovarja pošla je bila že davno, a vsak dan se je kazalo, kako nujno je potreba nove, namenjene vsakdanji rabi. Tiskarna družba sv. Mohorja poverila je redakcijo nove izdaje g. prof. Hubadu, ki je svojo nalogo jako srečno rešil. Nova izdaja slovarja je vestno in skrbno urejena in izdatno pomnožena in ker tudi v tiskovnem oziru ustreza najstrožjim zahtevam, priporočamo jo z veseljem.

— Slovenski Pantheon, katerega smo že naznanili, izhajal bode v nedoločenih rokih in sicer izide vsako leto 4 ali 5 snopičev. Snopič stane s poštnino vred 35 kr. Naročila vzprejema g. Fran Podkrajšek, pošta Sava, Dolenjsko.

— „Obrtno knjigovodstvo“, katero je spisal dr. T. Romih in založila tiskarna Dragotina Hribarja v Celji, je od učnega ministerstva pripoznana za šolsko knjigo na obrtnih nadaljevalnih šolah in za ročno knjigo za obrtnike. Cena vezanemu iztisu je določena na 1 gld.

— Slovenski Svet prinaša v prvi letošnji številki nastopno vsebino: Kulturno delo in politika Slovanov; — dr. K. Tieftrunk — K stvarnemu položaju; — O kritiki dra. Mahnič; — Slovenska liturgijska starina; — Božidar Flegerič — Iz Krčevinskih potočnic; — Iz poezij dra. Franceta Prešerna; — Novoj godini na domaku; — Biserje in alemovi; — Zlatna slova; — Kraljevič Marko — sin zmaja; — Tri pripovedke. (L. N. Tolstoj; preložil S. J. K.—j.); — Božidar Tvorcov; — Afanasij Afanasijevič Fest †; — Stotejka ali vinar; — Dopisi; — Ruske drobtinice; — Ogled po slovanskem svetu; — Književnost. — Uredništvo „Slovanskega Sveta“ razpisalo je zajedno nagrado 50 kron tistemu učitelju ali učiteljici ali dijaku

(vseučiliščniku ali gimnazijcu), ki spiše za list najboljšo razpravo o nastopnih treh predmetih: 1. Značaj jugoslovanskega junaka, kakor ga slika narodna pesen; 2. Kraljevič Marko uzoren sin; 3. Katera pesen o Kraljeviču Marku je najlepša in zakaj? Razprave naj se pošljejo uredništvu do zadnjega dne meseca marca 1893. Natečatelji se morejo poslužiti katerega koli slovanskega jezika. Nagrado določi posebna jury.

— Popotnik, glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ ima v prvi letošnji številki nastopno vsebino: XIV. leto; — H. Schreiner — Psihologični listi; — M. Herič — Slovniške črtice; — Pedagogičski razgled; — Listi slovenskega učitelja-kolesarja; — Na sklonku 300letnice rojstva in 222letnice smrti J. A. Komenskega; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Natečaji in inserati.

— Rusko pravopisanje za učeče se. Spisal Aleksander Iljič Jelisin, poslovenil dr. Jenko. Ponatis iz „Slovanskega Sveta“. Trst. Tiskarna Dolenc. 1892. Str. 28, cena 10 kr. Ta poučna razprava, katero smo že večkrat pohvalno omenili, izšla je sedaj tudi v posebnem natisu. Kdor se bavi z ruščino, omisli naj si to brošurico, ker mu bo zelo koristna.

Telegrami „Slovanskemu Narodu“:

Dunaj 14. januarja. Pri postaji Eggenburg Franca Jožefa železnice zlomilo se je vsled mraza kolo voza poštne vlaka. Pet vagonov je skočilo s tira, vlak se je ustavil. Jeden potnik je težko poškodovan, pet drugih in dva sprevoznika lahko.

Dunaj 14. januarja. Shod socijalističnih zaupnih mož, na katerem so bili tudi odposlanci iz slovenskih krajev, je ukrenil, da je dan 1. majnika slovesno praznovati in da ta dan ni delati.

Praga 14. januarja. Mestni svet sklenil, da na novi domobranski vojašnici ni napraviti nikakega napisu, ker vojni erar ni privolil, da bi bil češki napis na prvem mestu.

Berolin 14. januarja. Deželni zbor pruski začel včeraj razpravo o premembi volilskega reda.

Berolin 14. januarja. Caprivi izjavil v vojaški komisiji državnega zbora, da sedanje politične razmere sicer dejanski niso nič slabše, kakor so bile leta 1890., da pa je vlada vendar prepričana o potrebi vojaške predloge. Na dalje se je Caprivi odločno izrekel zoper organizacijo „narodne vojske“, kakor se je z mnogih stranij nasvetovalo. Prihodnja seja komisije je v ponedeljek.

Pariz 14. januarja. Zaslišanje prič se je danes končalo. Bankir Oberndorfer je priznal, da je kot član sindikata dobil 1.600.000 frankov, zato pa, da je sprožil idejo o srečkah, dva milijona frankov. Charles de Lesseps priznal, da je dobil urednik monarhističnega lista „Gaulois“, Artur Mayer, 50.000 frankov, izvedenec Flory pa je dokazal iz družbinih knjig, da je Mayer razen te svote dobil še 50.000 frankov. Republičanski listi zahtevajo, naj se razglase imena monarhistov, zapletenih v panamsko afero. Preiskava zoper Baihauta je skoro končana.

Pariz, 14. januarja. „Figaro“ javlja, da je sodna preiskava izkazala popolno nedolžnost bivšega trgovskega ministra Julija Rochea glede panamske afere. Preiskava zoper njega ustavljena. „XIX Siècle“ javlja, da je bivši minister Baihaut pred panamsko komisijo priznal, da je zahteval od panamske družbe jeden milijon, dobil pa le 375.000 frankov.

Pariz, 14. januarja. Policijska prefektura dementira vest, da je zasledila Artonove papirje.

Narodno-gospodarske stvari.

Zavarovalne zadeve:

III

Da bodo naši čitatelji imeli popolen pregled o stanju zavarovalstva na početku letošnjega leta, dodati nam je prvima dvema člankoma še nekoliko besedi o prošloletnem poslovanju zavarovalnic in o splošnem stanju njihovem.

Požarno zavarovanje bilo je v minolem letu za vse avstro-ogerske zavarovalnice več ali manje neugodno. Kje je iskati uzroka tej prikazni, težko je reči, ker je splošno bila vlani dobra letina; go-

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se proda: (4-2)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikates-
prodajalnicah in konditorijah.

„Slovanski Svet“

politiški, znanstveni in leposlovni polumesečnik, stopivši sedaj v VI. leto, je povečal od 16 strani svoj prostor na 20 strani.

Program: nacionalna avtonomija; za njeno izvršitev: izvršitev češkega, avstro-ruskega in hrvatskega zgodovinskega prava; teženje po povratu cirilo-metodijske cerkve s staroslovenskim obrednim jezikom; teženje po skupnem literarnem jeziku za znanstvene potrebe; slovanska kultura na podstavi tradicij v slovanskem gospodarstvu, umetni obrti in vsej umetnosti.

Povečani prostor je odmerjen slovanskemu leposlovju in kritiki o njem. Leta 1893 bode se razpravljala zgodovina cirilo-metodijske cerkve mej Jugoslovani, seosebno Slovenci. Priobčevale se bodo jugoslovanske narodne pesmi, in na njih podstavi se bode označeval seosebno Kraljevič Marko. V izvirnikih lepih del slovanskih, specijalno ruskih in jugoslovanskih bode podajal odlomke s tolmačenjem, drugače pa v prevodih. Sledile bodo črtice literarnih zgodovinj, ruske, češke i. dr.

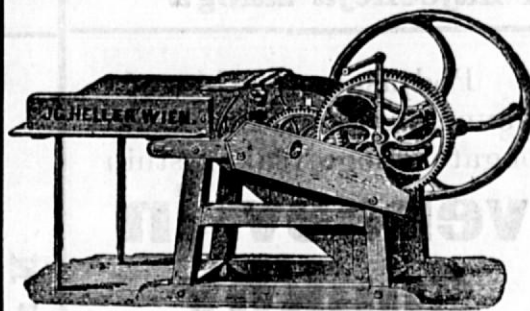
„Ogled po slovanskem svetu“ zabeležuje in presojuje važne dogodke in ustanove mej Slovani, zaglavje „Književnost“ pa literaturo slovanskih narodov.

Na posebnih prilogah se bodo tiskali inserati, seosebno o slovanski literaturi in slovanskem časopisu.

„Slovanski Svet“ stoji po stari ceni: na leto 4 gld., na pol leta 2 gld. in na četrt leta 1 gld.; za učiteljstvo in dijaštvo 40 kr. manj na leto. Naročnina se pošilja uredništvu v Trstu.

(3) Uredništvo „Slovanskega Sveta“ v Trstu.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo

mlatilnice

čistilne mline za žito

izbiralnice

rezalnice za krmo

mline za sadje

tlačilnice za sadje

tlačilnice

za grozdje in vino

kakor udi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje (302-22)

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvatskem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastoj in frankovano.

Stroji se dadó na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni.

Cene so se znova znižale!!!

(21) Čudovito učini vse juhe slastne

MAGGI'JEVA ZABELA ZA JUHE

HORS CONCOURS na svetovni razstavi v PARIZU 1889.

v steklenicah od 45 kr. naprej v vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah.

Zahvala.

Smatram za svojo dolžnost,

„NEW-YORK“

zavarovalni družbi za življenje, oziroma generalnemu ravnateljstvu za Avstrijo na Dunaji, I., Graben 8, za izredno točno in kulantno likvidacijo police števil. 328.650, ddo. New-York 22. avgusta 1889 na življenje gospoda

Zdenka grofa Kolovrata-Krakovskega-Libsteinskega,

c. kr. komornika, člana avstrijske gospodske zbornice in posestnika kronovščine v Reichenau na K.

v znesku a. v. gld. 100,000 z besedami: jedenstotisoč gold. avstr. velj.

izrekati javnim potom svojo najtoplejšo zahvalo.

V Pragi dne 3. januarja 1893.

Dr. Janez Bayer,

odvetnik,

kot pravni zastopnik varuštva Zdenko grof Kolovrat-Krakovsky-Libsteinsky-jevih
nedoletnih dedičev.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Velika zaloga
(1024-16) vseh

**šolskih
potrebščin**

po predpisih
gospodov učiteljev in
profesorjev.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Potezna peresa, tuš, plovec, svinčniki, varovavec za svinčnike, naprave za špičenje svinčnikov, papir za pisma, bronove barve, bronov prašek, usnje in jermenji za knjige, karmínova tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineski tuš, kompendije, zavitki, krivuljna črtala, trikotji, poštevanka, gladila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tuli, molitveniki, zlatoškoljke in srebroškoljke, zlata in srebrna tinta, pisala, naprave za špičenje pisal, zeleni volk tekoč.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kaučuka, gosja peresa, škripečna peresa, kreda bela in barvasta, držala za kreda, črtala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi, pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, beleznice, belezne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozorno platno, prozorni papir, čopiči, portfeljni klinčki, preparacijski zvezki, strgalni gumi, risalnice, risalni ogel, risalni čavlički.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Risalne šine, risala, predloge za ronde pisavo, peresa za ronde pisavo, škričljati klinčki, škričljane ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisauke, šolske torbe, sepija tinta, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožicevke, mape za pisauke, tinte črne in barvaste, tintni gumi, tintni črtniki, črnilce, tintniki, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, orodje za risanje.

Trgovsk pomočnik,

vešč slovenščine in nemščine, izurjen v trgo in z mešanin in železnim blagom, želi službo premeniti.

Uzprejembe raj se blagovolijo pošiljati od naslovom **M. S. poste restante Postojna.** (37-2)

Učenca,

zmožnega slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, vzprejme takoj trgovec z železnino in specerijskim blagom v Celovci.

Kdo? povz iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda.“ (19-3)

**Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX**

Ljubljana,
Dunajska cesta št. 13.
Nizke cene. — Ugodno
plačevanje na obroke.
— Stari stroji se zame-
njavajo. — Popravki se
izdelajo hitro, dobro in
ceno. (1309)

Zobni zdravnik SCHWEIGER

stanuje (1348-7)

v hotelu „Pri Maličih“

II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoludne in od 2.—5. ur popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 10.—11. ure.

Najnovejše zobe, zobovja in plombiranje.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče (1109-14)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja

tu dodana, zakonito varovana

varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah

Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izorno, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in

25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine

je moja tu dodana zako-

nito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Proti

kašlju in nahodu, osobito dece, proti zastize-
nju, boleznim v vratu, želodcu in mehurju
priporoča se najbolje

koroški rimski vrelec.

Naravno pristen natočen.

Najfinejša namizna voda. (1270-8)

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u.

Iščejo se:

več preprostih in finih kuharic mej njimi i nekatere
k dvema osebama; — strežnica k bolehačji gospi
10 — 12 gld.; — kasirka za kavarno zunaj Ljubljane
15 gld. plače; — preprosta natakarica za tu, boljša za
Štirsko; — služkinja v izborni hiši; — komi in pro-
daalka v trgovino z mešanim blagom; — dekleta vsako
delo.

Priporoča se izredno brhka simpatična pestunja z
letnimi spricvali; več se izve v posredovalnici

G. Flux na Bregu 6. (47-1)

Velika soba s kabinetom

(48-1)

na Frana Josipa nasipu hiš. št. 5, I. nadstropje,
z lepim pohištvom, dá se v najem z dnem 1. februarja

Več se izve v Müllerjevem anončnem uradu.

Trgovsk pomočnik

20 let star, izurjen v trgovini z mešanim blagom, slov. in
nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožen, išče
primerne službe. — Ponudbe pod A. K. 333 v Kranji.

„Slovenski Pantheon“

izhajal bode v nedoločenih rokih. 4—5 snopičev v
teku jednega leta.

Snopič stane s poštino vred 35 kr. Naročbe
vzprejema

Fran Podkrajšek.

(1377-4)

Pošta Sava, Dolenjsko.

Naravna dalmatinska vina,

rumena, črna in temnordeča „šiler“ priporoča
po jako nizki ceni

Marin Nadilo,

(22-3)

vinotrtar v Logatcu.

Za dobro in točno postrežbo jamči se.

Štev. 599.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za 1893 leto pričelo se je s 1. januarjem
letos in je plačati ta davek v okrožji Ljubljanskega mesta od vsakega psa,
izimši one, kateri so za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si najpozneje do 1. februarja t. l. preskrbijo letošnje
marke, ki se dobé pri mestni blaginici proti plačilu

4 gld. av. v.

Z ozirom na § 14. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, se lastniki
psov opozarjajo, naj o pravem času vplačajo takso, ker bode konjač od 1.
februarja t. l. počenši vse tiste pse polovili, ki se bodo nahajali na ulicah
brez letos veljavne marke.

Mestni magistrat Ljubljanski,

(43-1)

dné 9. januarja 1893.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic.

Ad štev. 4874.

Razglas.

Preklic omejitve nakladnih dob na vseh progah c. kr. avstrijskih
državnih železnic.

Meseca septembra 1892 razglašena omejitev dob za nakladanje in od-
kladanje blagovnih vozov vseh vrst gledé železniških, v področje c. kr. glav-
nega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic spadajočih prog preklic se

s 15. prosincem 1893

ter stopi s tem dnem za nakladanje, oziroma odkladanje sedanja, po tarifi
zaporedno po 24 ur določena doba gledé blagovnih pošiljatev v moč.

Na Dunaji, prosinca 1893.

(1208-2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic.

Razpis pisateljskih nagrad.

Da bi se povzdignila slovenska dramatika, razpisuje „Dramatično društvo
v Ljubljani“ dve nagradi, in sicer:

- 1) 200 gld. za izvorno slovensko dramo,
- 2) 100 gld. za izvorno slovensko veseloigro.

Obe igri morata biti toli obsežni, da izpolnita ves gledališki večer,
torej da drama, oziroma veseloigra traja za jedno predstavo. Pisatelji pošljejo
na svoje proizvode odboru do zadnjega decembra l. 1893.

V Ljubljani, dné 11. januarja 1893.

Dramatično društvo v Ljubljani.

Predsednik:

Dr. Ivan Tavčar.

Tajnik:

Anton Trstenjak.

(42)

FRIDERIK HOFFMANN

urar

(521-15)

Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih žepnih ur iz zlata,
srebra, tule, jekla in niklja in sicer le dobre do najboljše
kakovosti, kakor tudi vsake vrste stenskih ur in budilnikov
po najnižjih cenah ter prevzema popolno garancijo.

== Popraviljanja se izvršujejo točno in dobro. ==

Svoji k svojim.

Slovenec z dušo i telom, še ne 30 let star, po-
štenega in odkritosrčnega značaja, z gotovo letno
plačo čez 1000 gld. ter varčen in ne zadolžen, a
žalibože v Nemcih bivajoč, želi Slovenko, narodno
gospodično (a ne modne dame) iz dobre hiše, s pri-
mernim premoženjem za svojo ženko pridobiti.

Dopise naj se blagovoli pošiljati pod naslovom
„Slovenec na ptujem“ upravnistvu „Slovenskega Na-
roda“ v Ljubljani.

Za popolno tajnost se jamči.

(41-2)

Slaščičarnica

J. SCHLECHTA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1

priporoča svoje najfinejšo in najboljše izvršene pekarije za namizje, na
čaji, kavi, mandelnih in vinu; torte, konfekte, bliskote, čokolade,
zakuhe (kompote, marmelade in sadne sokove). — Bonboni od naj-
finejših do najnavadnejših, kakor tudi bonbonieri so vedno v veliki izbiri
na prodaj. — Naročila za slavnosti s portavki itd. so najboljše izvršujejo
in ceno zaračunajo (1371-5)

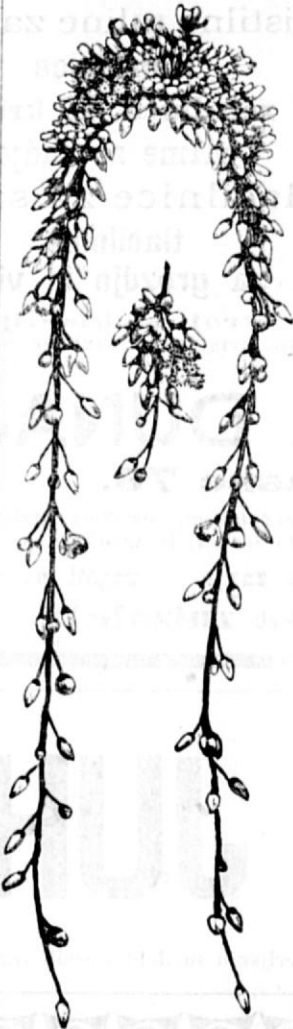
ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja

(3-2)

PAVEL SEEMANN v LJUBLJANI.

Največja in najceneja zaloga

Podpisana priporoča
slavnemu občinstvu svojo
bogato zalogo vsakovrstnih
**vencev in
šopkov**
za ženine in
neveste

kakor tudi
pajčolane za neveste, mo-
derce, rokovice in nogovice
po najnižjih cenah.

P. n. gosp. trgovci do-
bivajo primeren odbitek.

Dalje imam v zalogi
najnovejše

nagrobne vence
z napisi, najceneje.

Z vsem spoštovanjem

M. Podkrajšek

Ljubljana, Špitalske ulice 9.

umetnih šopkov in vencev

Na debelo in drobno

Na drobno in debelo

Šopke in vence z trakom in napisom po najnovejši
faconi prav ukusno narejene in po najnižjih cenah,
kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče stvari izde-
luje in se za obila naročila priporoča

z odličnim spoštovanjem (45-1)

Alojzij Korsika, umetni in trgovski vrtnar.

Čeniki za semenje, rastline, vence in šopke dobivajo se zastonj.

DITMAR-SVETILKE.

.... „DITMAR-JEVE NOVOSTI ZA SEZONO 1892/93
NA NOVO DOKAZUJEJO, DA JE SPOPOLNITEV
PETROLEJSKIH SVETILK STORILA KORAK
NAPREJ, KOJI NAPREDEK V IZREDNO VISOKI
MERI ODGOVARJA NOVODOBNIM POMNOZENIM
ZAHTEVAM GLEDE RAZSVETLJAVE.

DITMAR-SVETILKE SO SI PO SVOJIH

UKUSNIH OBLIKAH
IZVRSTNI IZVRŠITVI
VELIKI SVETILNOSTI
PRI ČUDOVITO NIZKIH CENAH
OSVOJILE SVETOVNO TRŽIŠČE.“

R. DITMAR NA DUNAJI

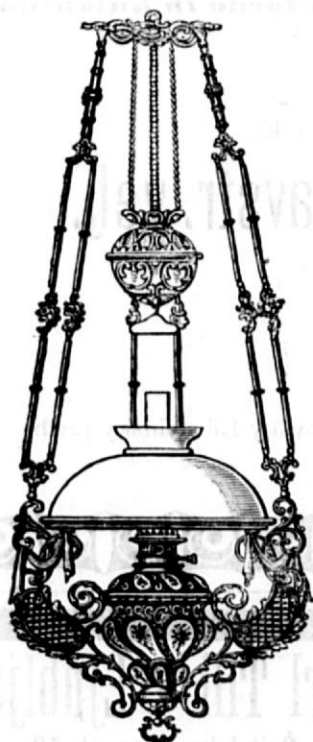
C. KR. DEŽELNO PRIV.

TOVARNA ZA SVETILKE IN KOVINSKO ROBO

III., ERDBERGSTRASSE 23, 25, 27 IN SCHWALBENGASSE 2, 3, 4.

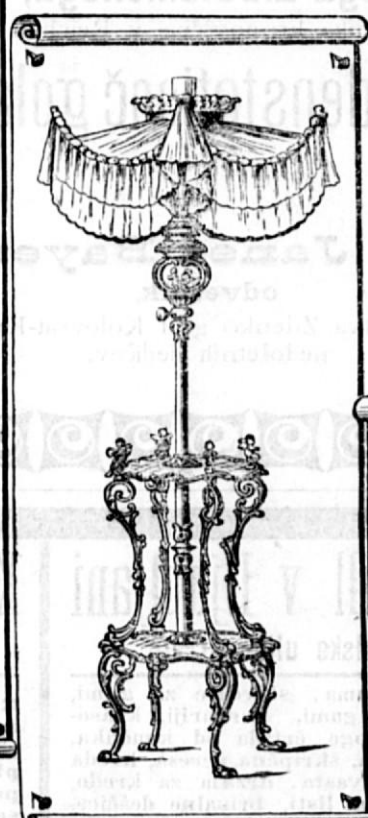
DITMAR-SVETILKE

IMA V ZALOGI VSAKA BOLJŠA TRGOVINA S
SVETILKAMI. (1174-1)

LESTENCI IN VISEČE
SVETILKE.

NAMIZNE SVETILKE
STENSKE SVETILKE
LAMPICE
SVETILNICE.

SVETILKE S STOJALOM
IN CIPKASTIM OKRILJEM.

FAVORIT-SVETILKE
Z OKROGLIM PLAMENOM.

PALILNIK IMA SVETILNO MOČ 4 DO 157 SVEČ.